

Strefa Ruchu

- 7 Artur Szklener:
Większość artystów istnieje
poza systemem
Mateusz Borkowski
- 11 Jak to działa w innych krajach?
Ubezpieczenia społeczne artystów
Anna Karpińska
- 12 Dylemat
Jan Błaszczak

Walentyna Gonczarowa, fot. Shukai/materiały prasowe

Relacje

- 14 Warianty nakładają się na siebie
Krzysztof Stefański, Adam Suprynowicz
- 17 Krok w przód, krok wstecz
Karolina Dąbek
- 18 Z fortepianem w roli głównej
Ewa Palińska
- 20 Świat udreżonej wyobraźni
Leszek Bernat
- 21 Precyzyjny spektakl bez duszy
Jacek Marczyński

Wydawnictwa

- 22 Usłyszałem Chopina
Andrzej Sułek
- 24 Reżyser nienazwanych nastrojów
Marcin Majchrowski
- 25 Wibrujące figury
Wioleta Żochowska
- 26 Kiedy historia wyklucza
Marta Januszkiewicz
- 26 Sinfonia buffa
Witold Paprocki
- 27 Tradycja łącząca pokolenia
Ewelina Grygier
- 28 Texas Jazz
Przemek Psikuta
- 28 Bastarda po portugalsku
Katarzyna Ryzel
- 29 Kronika niezapowiedzianych
wstrząsów
Piotr Tkacz

Rozmowa

- 30 Aleksandra Olczyk:
Śpiew jest rodzajem służby
Jacek Marczyński

Swoboda Ruchu

- 39 Światy równoległe (8):
Walentyna Gonczarowa (#1953)
Jan Topolski
- 41 „Mój drogi, kochany Maestro”
Listy Lii Rotbaum do Kazimierza Wilkomirskiego
Justyna Rudnicka

Od redakcji	4	Daniel Cichy
Nadrabianie cywilizacyjnych zaległości	5	
Aktualności	44	Rafał Wawrzyńczyk
Felieton	44	Katarzyna Ryzel
Jest spokojnie	45	poleca redakcja
Z Archiwum R	46	Olgierd Pisarenko
„If I were a rich man”		
Rekomendacje		
Wydarzenia muzyczne		
Historie z fotografii		
Stradivarius od Goebbelsa (2)		

NADRABIANIE CYWILIZACYJNYCH ZALEGŁOŚCI

 Daniel Cichy

Nikt w kręgu osób żywo zainteresowanych sprawami kultury nie ma wątpliwości, że polscy artyści stoją przed jednym z największych przełomów prawnych ostatnich dziesięcioleci. Oto wspólnym wysiłkiem resortu kultury i całego środowiska artystycznego, na podstawie pogłębionych analiz i przeprowadzonych badań, w toku licznych dyskusji i merytorycznych polemik, wypracowano projekt ustawy o uprawnieniach artysty zawodowego. Dokumentem tym, o znaczeniu niemal epokowym, nadrabiamy cywilizacyjną zaległość wobec tych, którzy dostarczają treści kulturowych, bawią, ale i pobudzają do refleksji, piszą, malują, śpiewają, grają, występują, słowem – tworzą za pomocą narzędzi tradycyjnych i nowoczesnych, budując tym samym naszą tożsamość. W sposób komplementarny reguluje on obecność artystów w społecznej konfiguracji, identyfikuje ich jako pełnoprawnych obywateli i daje im do dyspozycji elementy socjalnego wsparcia, z których inni korzystają od dawna.

Nic więc dziwnego, że w tym numerze # właśnie ustawa o uprawnieniach artysty zawodowego stanowi przedmiot naszego zainteresowania. Bo istotne jest teraz, abyśmy solidarnie wspierali proces legislacyjny, głośno mówili o konieczności jej uchwalenia, zgłaszali ewentualne uzupełnienia tam, gdzie są one konieczne. Abyśmy w sposób świadomy prowadzili dyskusje z przeciwnikami tego projektu, rzetelnie wyjaśniali narosłe wokół niego nieporozumienia, półprawdy i celowe manipulacje. Wszak w pewnym sensie od jego wdrożenia, zwłaszcza w popandemicznej rzeczywistości, zależeć będą przyszłość polskiej kultury, jej pozycja w światowym krwioobiegu kreatywnych treści oraz konkurencyjność rodzimych twórców na międzynarodowym rynku.

Co proponujemy? Artur Szklener, jedna z kluczowych osób koordynujących prace nad ustawą, w rozmowie z Mateuszem Borkowskim nie tylko opowiada o bezprecedensowym trybie współpracy ponad podziałami przy formułowaniu kolejnych punktów, ale też drobiazgowo analizuje dokument i przybliża jego najistotniejsze elementy. O podobnych rozwiązaniach, funkcjonujących od dziesięcioleci w wielu innych krajach, pisze Anna Karpińska. Z kolei Jan Błaszczak wprowadza perspektywę osobistą, związaną z realnym wpływem zapisów ustawy na funkcjonowanie artystów we współczesnym świecie.

A jak bardzo za obcowaniem z kulturą na żywo tęsknimy, z jak dojmującym głodem dźwięków rzeczywistych przychodzimy do stopniowo otwieranych filharmonicznych przestrzeni, jak intensywnie odczuwamy brak kontaktu z artystami, niech świadczy pęczniący dział relacji. Przygotowując plany kolejnych numerów #, po ponad roku odchudzania tej istotnej sekcji magazynu – bo jednak recenzowanie wydarzeń w internecie było merytorycznym wyzwaniem dla krytyków i publicystów – z satysfakcją zaczynamy się zastanawiać nad wygospodarowaniem odpowiedniego miejsca na dokumentowanie zmartwychwstającego życia muzycznego. Nasi współpracownicy donoszą o zbliżającej się letniej i jesiennej eksplozji wydarzeń artystycznych, co odnotowujemy z wielką radością.

Wiele w ostatnich miesiącach mówiliśmy o straconych szansach, odwołanych debiutach, załamanych karierach i organizacyjnych rozczarowaniach. Można jednak do trudnej sytuacji pandemicznej podejść w sposób pozytywny, odnaleźć dla siebie miejsce, stworzyć przestrzeń do artystycznego rozwoju, aby z większym impetem ruszyć do twórczej aktywności już wkrótce. Postawę taką, odpowiedzialną i nad wyraz dojrzałą, prezentuje znakomita młoda śpiewaczka Aleksandra Olczyk, która w minionym sezonie miała przeżyć spektakularne artystyczne uniesienia na najważniejszych scenach operowych świata. Miast tego – była zmuszona zamrozić marzenia i zaszyć się na skraju Puszczy Kampinoskiej. Jaką wyciągnęła z tego lekcję? O tym opowiada Jackowi Marczyńskiemu. Gorąco polecam nie tylko tę rozmowę!

Cytat numeru:

Uzdrowienie *obecnego prawa* będzie **KORZYSTNE** dla wszystkich: **PRODUCENCI** utrzymają wysokie zapotrzebowanie na urządzenia, **KONSUMENTI** swobodny dostęp do kultury, a **TWÓRCY** otrzymają *rekompensatę* za to, że tak hojnie dzielą się swoim dorobkiem

--Artur Szklener

ruch
muzyczny

#11 2021 rok LXV

Dwutygodnik poświęcony
muzyce poważnej i życiu muzycznemu
założony w 1945 roku

Redaktor naczelny
Daniel Cichy

Redaktor prowadzący
Daniel Cichy

Sekretarz redakcji
Maciej Kucharski
maciej_kucharski@pwm.com.pl

Festiwale, koncerty
Krzysztof Stefański
krzysztof_stefanski@pwm.com.pl

Muzyka dawna
Karolina Kolinek-Siechowicz
karolina_kolinek-siechowicz@pwm.com.pl

Muzyka współczesna, książki, płyty
Adam Suprynowicz
adam_suprynowicz@pwm.com.pl

Teatr muzyczny
Jacek Marczyński

Redaktorzy seniorzy
Józef Kański
Olgierd Pisarenko

Sekretariat
Katarzyna Dubiel
redakcja@ruchmuzyczny.pl

Dyrektor artystyczny
projekt graficzny
Marek Knap
marek.knap@asp.waw.pl

Studio graficzne
Natalia Cyrankiewicz, Andrzej Swat (prepress)

Redakcja i korekta
Maria Konopka-Wichrowska

Internet
Mateusz Ciupka
mateusz_ciupka@pwm.com.pl

Wydawca
Polskie Wydawnictwo Muzyczne
al. Krasińskiego 11a,
31-111 Kraków
Oddział w Warszawie
ul. Fredry 8,
00-097 Warszawa
pwm@pwm.com.pl

Druk
Drukarnia Akapit sp. z o.o., Lublin

Nakład: 1200 egz.

Czasopismo patronackie wydawane na zlecenie
Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych,
a w tekstach przyjętych do publikacji zastrzega sobie prawo
dokonywania skrótów, poprawek stylistycznych,
zmian tytułów i śródtytułów.
Za treść reklam redakcja nie odpowiada.

Redakcja czynna od godz. 10.00 do 15.00

Adres
ul. Fredry 8, 00-097 Warszawa
tel.: +48 885 860 332
email: redakcja@ruchmuzyczny.pl
www.ruchmuzyczny.pl

Facebook: ruchmuzyczny
Instagram: ruchmuzyczny
You Tube: Ruch Muzyczny

„Ruch Muzyczny” jest dostępny dla niewidomych
informacje na www.defacto.org.pl